

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak (przewodniczący)

SSN Adam Redzik

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

w sprawie z protestu J. S.

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego zarządzanego na dzień 15 października 2023 r.,

przy udziale:

1) Prokuratora Generalnego,

2) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 22 listopada 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 23 października 2023 r. (data nadania w placówce pocztowej) J. S. (dalej: „skarżący”) złożyła protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego, zarządzanego na dzień 15 października 2023 r., domagając się jego unieważnienia z uwagi na dopuszczenie się przestępstwa przeciwko referendum.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm.; dalej: „u.r.o.”) protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie przy tym do treści art. 242 § 1 Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm.; dalej: „k.wyb.”) w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., Sąd Najwyższy rozpatruje protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym i wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu. Jednocześnie, w myśl art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., Sąd Najwyższy powinien pozostawić bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków formalnych.

Obowiązek rozpoznania przez Sąd Najwyższy (na mocy wyżej powołanych przepisów ustrojowych) protestu referendalnego w postępowaniu nieprocesowym oznacza w szczególności, że protest powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, w tym zawierać podpis skarżącego albo jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika (zob. art. 126 § 1 pkt 6 w zw. z art. 187 § 1 w zw. z art. 511 § 1 k.p.c.).

Wniesiony w niniejszej sprawie protest referendalny nie został podpisany przez skarżącą, co oznacza, że jest on obarczony brakiem formalnym uniemożliwiającym nadanie mu biegu, a zarazem niepodlegającym konwalidacji. Skutkuje to koniecznością pozostawienia protestu bez dalszego biegu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 lipca 2020 r., I NSW 4414/20).

Podkreślenia jednocześnie wymaga, że brak jest podstaw do wezwania skarżącej do usunięcia wskazanego wyżej braku formalnego protestu poprzez jego podpisanie. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 25 października 2023 r., I NZP 8/23 – której nadano moc zasady prawnej – przesądzone bowiem, że w postępowaniu zainicjowanym protestem przeciwko ważności referendum nie mają zastosowania przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 130^{1a} § 1-3 k.p.c., regulujące postępowanie naprawcze w sytuacji,

kiedy pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 243 § 1 *in principio* k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., postanowił jak w sentencji.

[SOP]

[a!]